

Ulykkesstatus 1. halvår 2022

Innhold

Innledning.....	1
Avgrensning og presisering	1
Antall hendelser	1
Skips og personulykker.....	2
Skipsulykker og fartøyskader	3
Forlis	5
Personskader og omkomne	5
Omkomne.....	7

Innledning

Dette notatet inneholder informasjon om ulykker på næringsfartøy for 1. halvår i 2022. I tillegg benyttes perioden 1. halvår 2018 – 2022 som sammenligningsgrunnlag for trender og utvikling. Det vil fremkomme i hver enkelt figur hvilken av de to tidsseriene som benyttes.

Tabell 1: Beskrivelse og definisjoner

Variabel	Definisjon
Hendelse	Ulykker og nestenulykker
Ulykke	En ulykke hvor det har oppstått en skade på enten person, fartøy, eller miljø, definert etter melde og rapporteringsforskriften
Nestenulykke	En hendelse med potensial til å bli en ulykke, alternativt en mindre alvorlig personskade som har potensial til å bli en mer alvorlig hendelse.
Skipsulykke	En hendelse som involverer skipet (f.eks. kollisjon, brann)
Personulykke / Arbeidsulykke	En ulykke som ikke involverer skade på skipet, men personer ombord på skipet (f.eks. fall, klemskade).
Fartøyskade	Skaden skipet utsettes for i en skipsulykke

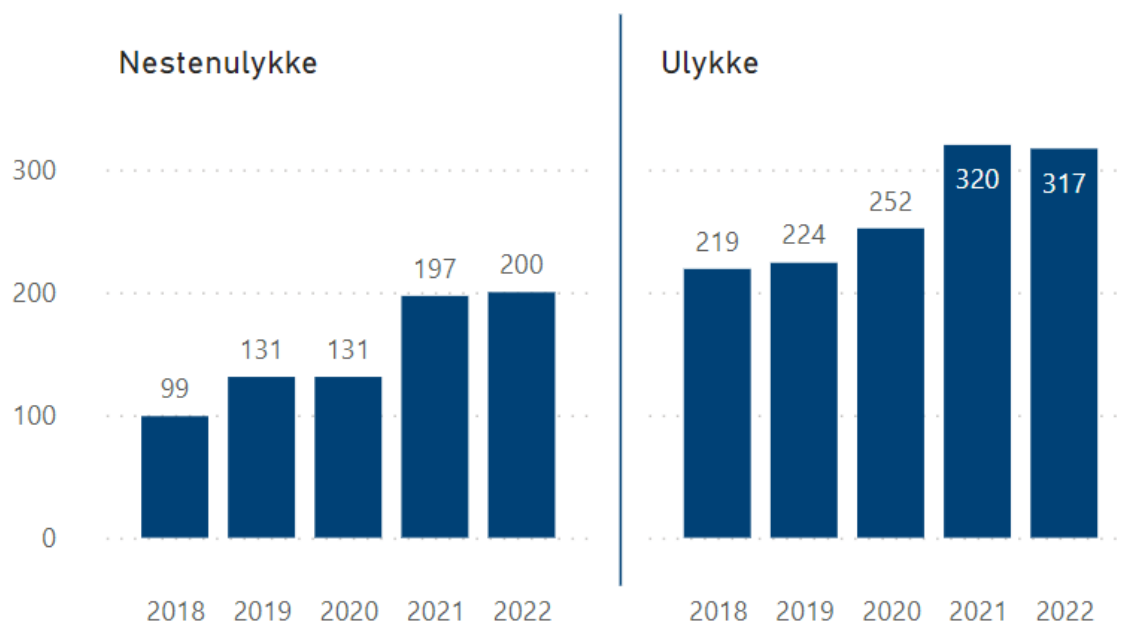
Avgrensning og presisering

Feil på redningsmidler er utelatt fra analysen. Likedan er nestenulykker i stor grad utelatt. Det fremkommer i teksten dersom nestenulykke er inkludert.

Både norske og utenlandske fartøy inngår i analysen, men 96 % av fartøyene i utvalget er norske.

Antall hendelser

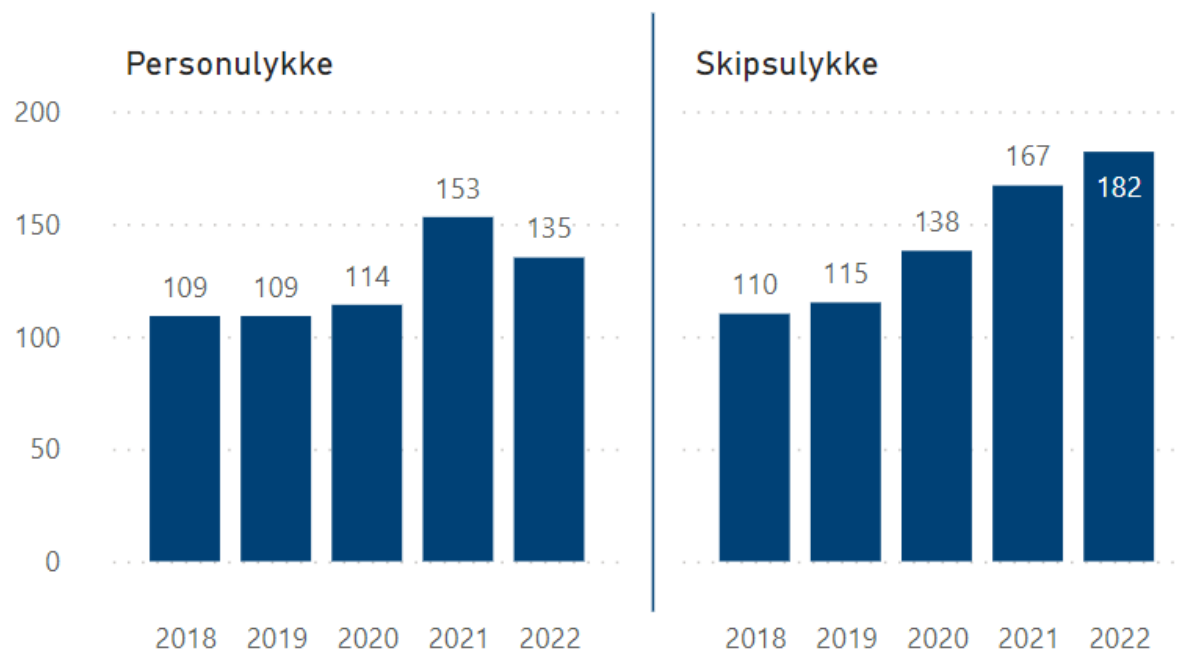
Det er registrert i alt 517 hendelser på næringsfartøy i 1. halvdel av 2022, hvor 39 % er nestenulykker, og 61 % er ulykker. Antall hendelser 1. halvår 2022 ligger på samme nivå som fjoråret, men sammenlignet med gjennomsnittet de siste fem årene er det en økning i antall hendelser på om lag 20%. Økningen skyldes både en økning i ulykker, og nestenulykker. Figur 1 viser utvikling i ulykker og nestenulykker de siste fem årene.

Figur 1: Utvikling i antall ulykker og nestenulykker, 1. halvår 2018 – 2022.

Skips og personulykker

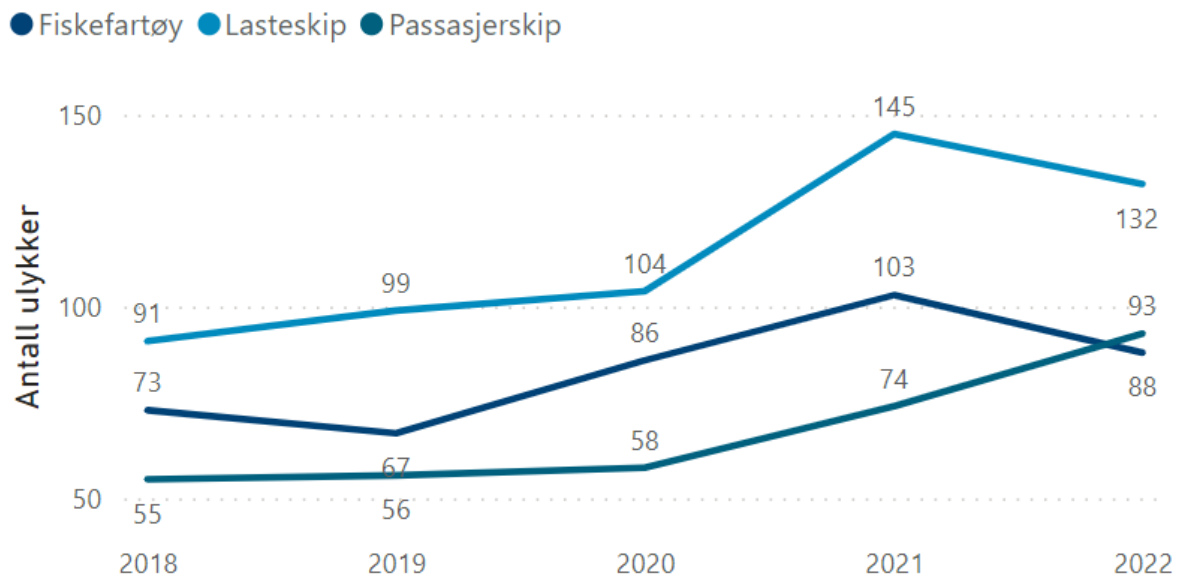
Av de i alt 317 ulykkene 1. halvår i 2022 var 182 skipsulykker, mens 135 var personulykker. Det har vært en liten økning i antall skipsulykker sammenlignet med 2021, mens vi har en nedgang i antall personulykker. Sammenlignet med 1. halvår de siste fem årene er det likevel en økning i antall skipsulykker og personulykker på henholdsvis 21% og 10%. Figur 2 viser utvikling i antall ulykker for 1. halvår de siste fem årene.

Figur 2: Utvikling i antall skips- og personulykker, 2016 – 2021.

Lasteskip er den fartøygruppen med flest ulykker 1. halvår 2022, hvor om lag 42 % av ulykkene skjedde. Tilsvarende tall for Fiskefartøy og Passasjerskip er henholdsvis 28 %, og 30 %. Dersom vi ser

på antall ulykker per aktive norske fartøy ser bildet noe annerledes ut med 14 ulykker per 1000 aktive fiskefartøy, 25 ulykker per 1000 aktive lasteskip, og 74 ulykker per 1000 aktive passasjerskip.

Figur 3: Utvikling i antall ulykker per fartøygruppe

Skipsulykker og fartøyskader

Hver skipsulykke kan medføre en eller flere fartøyskader. De aller fleste ulykker involverer kun ett fartøy, men enkelte hendelser (i all hovedsak kollisjoner) kan involvere flere fartøy. Antallet fartøyskader vil derfor alltid være noe høyere enn antallet skipsulykker.

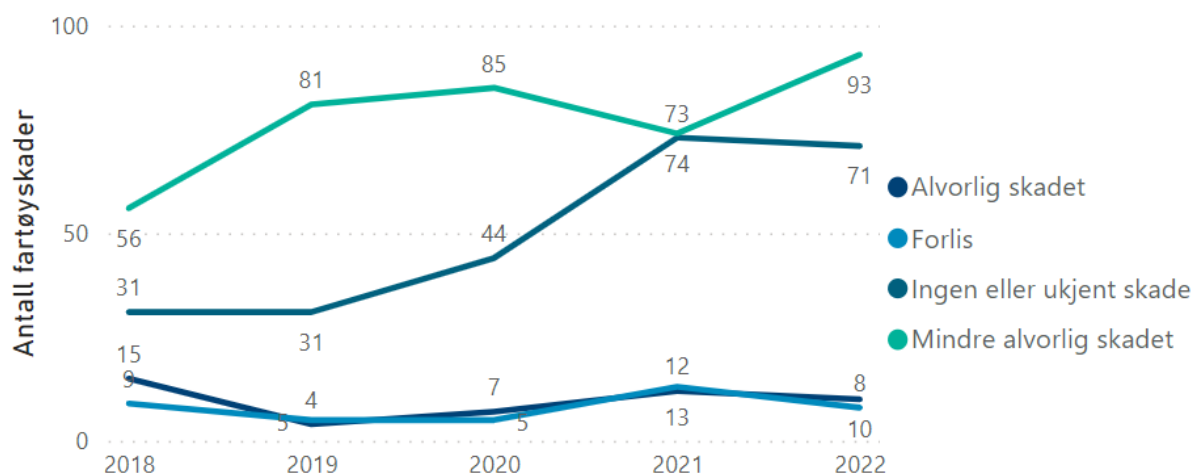
1. halvår 2022 har vi registrert i alt 186 skader med eller på fartøy. Av disse var 48 knyttet til grunnstøtinger, mens 33 var knyttet til miljøskader. Det er også registrert 32 kontaktskader og 24 branner.

Størst økning fra 1. halvår 2021 til 1. halvår 2022 ser vi innen maskinhavari, som har økt med 50%. Vi ser også en økning blant annet i antall kontaktskader, grunnstøtinger og branner.

Tabell 2: Fartøyskader fordelt på ulykkestyper

UlykkeType	2018	2019	2020	2021	2022	Totalt
Grunnstøting	41	31	45	41	48	206
Kontaktskade, Kaier, Broer etc	18	22	33	27	32	132
Miljøskade/Forurensing	10	16	22	47	33	128
Brann/Eksplosjon	12	11	12	16	24	75
Kollisjon	10	12	10	9	8	49
Lekkasje	8	7	4	12	9	40
Maskinhavari	6	10	4	6	12	38
Annen ulykke	5	8	3	6	7	29
Hardtværskade	3	1	8	3	4	19
Kantring	1	1		5	8	15
Stabilitetssvikt uten kantring		1		1	1	3
Fartøyet er savnet, forsvunnet	1	1				2
Totalt	115	121	141	173	186	736

De mest alvorlige hendelsene er ofte de som medfører tap av fartøy. Tradisjonelt representerer disse hendelsene store økonomiske tap, samtidig som det oppstår en akutt fare for tap av liv, personskade og miljøskadelig utslipp til luft eller vann.

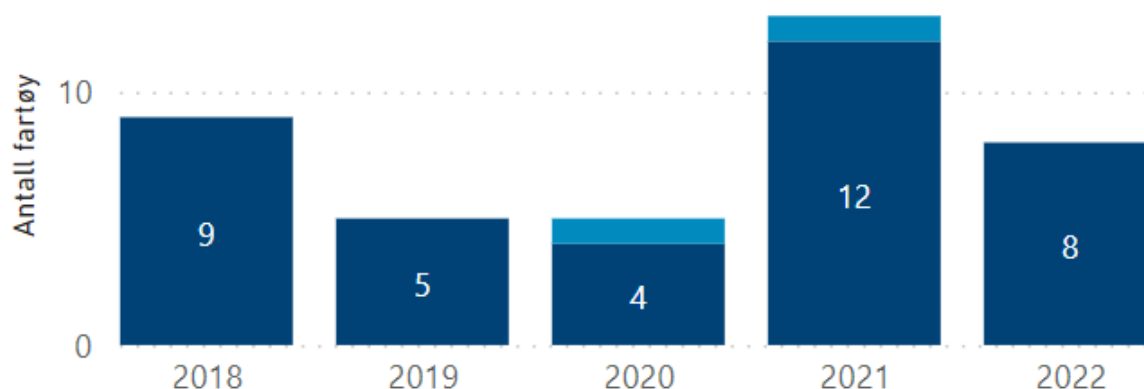
Figur 4: Utvikling i antall fartøyskader

Figur 4 viser utvikling i antall fartøyskader 1. halvår fra 2018-2022. Fra figuren ser vi at det har vært en jevn økning blant ulykker med ingen, ukjent, eller mindre alvorlig skade. Fartøy med mindre alvorlig skade hadde en liten nedgang i 2021, men er i 2022 økt igjen. Antall med ingen, ukjent eller mindre alvorlig skade har avtatt noe fra 2021 til 2022. Sammenlignet med 2021 er det en nedgang i både antall forlis og antall alvorlige skader. Økningen i antall mindre alvorlige skader skyldes i hovedsak en doubling av antall branner (fra 7 i 2021 til 14 i 2022), en liten økning i antall grunnstøtinger, kollisjoner og kontaktskader.

Forlis

Til tross for at antall forlis har gått ned i 1. halvår av 2022 sammenlignet med 2021 ligger fortsatt antallet helt på gjennomsnittet sammenlignet med 2018-2022.

Norsk fartøy ● Ja ● Nei

Figur 5: Antall forlis, 1. halvår 2018-2022.

Forlis inntreffer i all hovedsak på mindre fartøy. Av de i alt 8 hendelsene i 2022, var 7 på fartøy under 15 meter. Det siste forliset skjedde med et lasteskip over 24 meter.

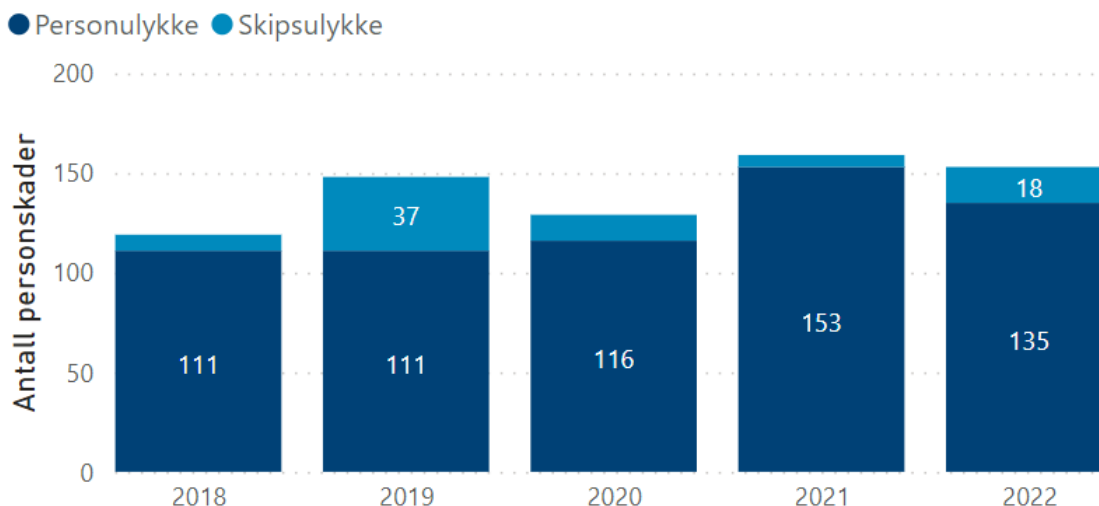
4 av hendelsene var tilknyttet fiskefartøy, mens fire lasteskip forliste.

7 av forlisene skjedde som følger av kantring. En av kantringene, på et fiskefartøy under 15 meter førte til at to personer omkom. En person ble skadet under en kantring på et fiskefartøy under 15 meter. Ingen ble skadet på de seks andre forlisene.

Personskader og omkomne

Sjøfartsdirektoratet har registrert 153 rapporteringspliktige personskader i 2022, hvor 135 skyldes arbeids- og personulykker, mens 18 skyldes skipsulykker. I tillegg er det registrert 98 mindre alvorlige personskader som ikke regnes som rapporteringspliktige og som ikke har medført vesentlig arbeidsfravær. Disse hendelsene registreres som nestenulykker hos Sjøfartsdirektoratet.

Figur 6 viser utvikling i personskader fra 2018 til 2022. Sammenlignet med 1. halvår 2021 er det i 1. halvår 2022 en liten nedgang i antall registreringspliktige hendelser. Antall hendelser 1. halvår 2022 ligger likevel 8% over gjennomsnittet de siste fem årene.

Figur 6: Utvikling i personskader, 1. halvår 2018 - 2022

De fleste ulykker medfører ingen eller én personskade, men enkelte hendelser kan medføre flere titalls skadde. Hendelsen med flest skadde 1. halvår 2022 involverte en grunnstøting med et lasteskip under 24m, hvor tre besetningsmedlemmer fikk behandling hos lege som følge av støtskader.

Norske fartøy utgjør 94 % av utvalget i personskadegrunnelaget i 2021. Når det gjelder nasjonalitet på den skadde utgjør nordmenn 78 %. De nest største nasjonalitetsgruppene er filippinere og polakker som utgjør 3 % av datagrunnelaget. De øvrige skadde er spredt over en lang rekke ulike nasjonaliteter.

De aller fleste skadene skjer med besetningsmedlemmer (91 %). Det er relativt få passasjerer som skades ombord på norske næringsfartøy, men 1. halvår 2022 er det en økning i antall skadde passasjerer (8) sammenlignet med 1. halvår 2021 (3).

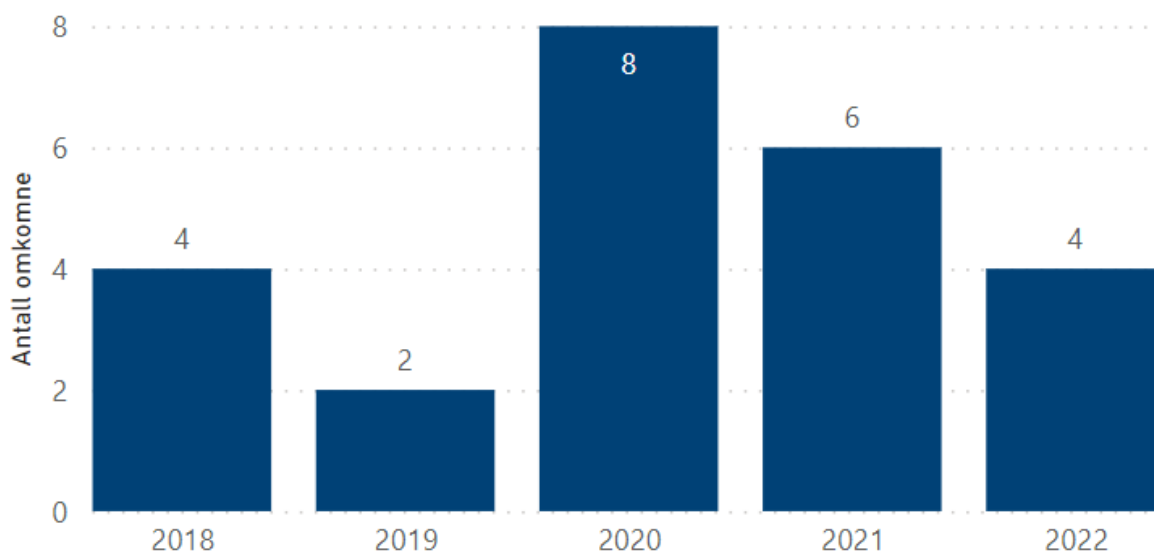
Majoriteten av personskadene skjer som følge av støt/klemskader (39%) og fall ombord (35%). Antallet som har fravær over 72 timer har avtatt noe sammenlignet med 1. halvår 2021, men antallet (117) for 1. halvår 2022 ligger litt over snittet for de siste fem år. Tabellen under viser fordeling av personskader for 1. halvår 2018-2022.

Tabell 3: Personskader, 1. halvår 2018-2022

PersonUlykkeGruppe	2018	2019	2020	2021	2022	Totalt
Støt/Klemskade	45	52	66	67	60	290
Fall om bord	41	42	31	55	54	223
Stikk/kuttskade	9	6	11	17	9	52
		30		3	2	35
Fall til sjøs	6	2	7	4	8	27
Brann og eksplosjon	5	5		3	4	17
Kjemikalieskade	5	3	2	3	4	17
Annen personulykke	3		6	1	5	15
Belastningsskade	3	3	3	4	2	15
Forgiftning	1	4	3	1	2	11
Elektrisitet	1	1		1	3	6
Totalt	119	148	129	159	153	708

Omkomne

Det er registrert fire omkomne i forbindelse med arbeid på næringsfartøy i 1. halvår 2022, mot seks året før. Gjennomsnittlig antall omkomne for de fem foregående årene er fem. De omkomne i 2022 var alle tilknyttet norske skip. Figuren under viser utvikling i antall omkomne 1. halvår, de siste fem årene.

Figur 7: Omkomne per 1. halvår, 2018-2022

Blant de fire omkomne var tre av disse knyttet til arbeidsulykker, mens to var knyttet til en kantring. To omkom på fiskefartøy, mens de to resterende involverte lasteskip. Vi har ikke registrert omkomne på passasjerskip siden 2017. Alle hendelsene 1. halvår i 2022 er oppsummert i tabellen under.

Tabell 4: Omkomne næringsfartøyulykker, 1. halvår 2022

Type	Antall omkomne	Fartøytype	Beskrivelse
Arbeidsulykke, fall	1	Lasteskip	Fall over bord, person havnet i klem mellom fartøy og merd.
Arbeidsulykke, fall	1	Lasteskip	Fall over bord, person savnet og antatt omkommet.
Kantring	2	Fiskefartøy	Fartøy funnet med slagside, to personer omkommet.